

Paul Philippi Whut'enne Buts'ó K'eyanguz-i

Paul Philippi whut'enne, hadih, ubulhni

1 ¹Wheni Paul 'ink'ez Timothy 'et Sizi Gri be 'ulhnane ts'inli. Nohni keyoh Philippi whut'enne mbene la Christ, Sizi ts'utni-un, 'en gha Yak'usda ooch'e'ne 'uht'oh, 'ink'ez mbene la huwunline 'ink'ez yula 'ut'enne cha, nohni ts'iyawh hadih nohdítni.

²Yak'usda neBá 'ink'ez Sizi Gri neMoodihti, 'en ts'un ye unzoo-i 'ink'ez be nedzi dizghel-i nohgha ínin'ai, 'i ts'iyawh nohbulh 'óot'e' nohba hukwa' nuszun.

Nohnaznih totsuk 'et huwa Yak'usda ts'un musi dusni

³Nohnaznih totsuk, 'et huwa Yak'usda ts'un musi dusni.

⁴Tenadusdli totsuk hoonúst'e' whe nohni ts'iyawh nohba tenadusdli.

⁵'Udechoo dzin 'ink'ez 'andit whuts'un ts'iyanne khuni unzoo-i be yasduk, 'et whe nohni cha sla 'uht'en.

⁶Njan 'et sba nawh lhe'hoot'oh, mbe la nohni nohbulh ndi 'ut'en unzoo-i whe' yudilh'en-un Sizi Gri oodzin de, 'et de lhaídutileh.

⁷Ts'ih'un 'ohoont'oh hukw'un'a huwun nuni nuszut. Inka sdzi yo 'unohusdzun. Nts'en'a dast'oh njan lhuztih tl'ool be whédust'i, 'et hoonts'i ndi khuni unzoo-i, 'i ba susyin 'ink'ez ts'iyanne t'ehontázin 'et 'alha' hoont'oh. 'Et whuz un'a nohni cha ye unzoo-i ts'iyawh lhundúniltuk whe lhtats'úlya.

⁸Yak'usda nalh nohdusni, nts'en'a la Sizi Gri dudzi ndulcho-i be nek'etsi'-i, 'et whuz un'a si cha tube nohk'énisli.

⁹Ndiz un'a nohba tenadusdli, be t'éoonudzun-i, 'i be cha 'ink'ez ye whunih-i cha ts'iyawh 'i be, 'et whuz un'a be nek'ets'ints'i'-i, 'et lhat-un lhk'uz te nohba whutáleh.

¹⁰'Et whuz un'a ndet la 'uk'enus hoonzoo-un, 'et t'ewhuntihzeh. 'Et huwa Christ oodzin whusahóolts'ut de, 'et de nohtsun hooloh 'ink'ez 'aw whe hoonli-unyaz nohk'éholts'it-un hootáloh.

¹¹ 'Ink'ez Sizi Gri 'en gha 'ut'en ts'ih'un 'unt'oh-i, 'et whuz un'a ndutiht'elh. 'Et whuz un'a Yak'usda ba ts'odólhti! 'ink'ez 'on nus uzdólhti!.

Christ 'en ooghu yaduk

¹² Sulhutsinke sulh dahooja la, 'et whulagha ts'e 'on nus lhane dune ndi khuni unzoo-i huyoozílh'sai suli!. 'Et t'ewhunyahzin hukwa' nuszun.

¹³ 'Et huwa lerwe oyoyoh whucho, ndunne saldarne 'ink'ez 'onghohne, 'enne cha, 'et ts'iyanne t'ehoninzun Christ 'en gha lhuztih tl'ool be whédust'i lé'ust'oh.

¹⁴ 'Ink'ez mbene la neMoodihti be lhulhutsinke unline, 'enne ndi sluztih tl'ool 'i gha 'enne 'on nus 'ulcho-i be whélhoniljut Yak'usda ooghuni unzoo-i yahutilhduk ha.

¹⁵ 'Alha whulohne sghe hoolnih, 'ink'ez sondólhdah hukwa' hut'en. 'Et hoonts'i whulohne si sts'un budzi unzoo. 'Et whuz un'a Christ 'en ghu yahalhduk.

¹⁶ Ndunne sghe 'oolnihne, dich'oh 'ahuninzun hukw'un'a, Christ 'en ghu yahulhduk. 'Aw ts'ih'un un'a iloh 'uhut'en. 'Ants'i 'adus'ai-un 'on nus sba hoontsi' huholhtselh hukwa' hut'en.

¹⁷ 'Et hoonts'i whulohne 'enne be nek'ets'ints'i-i, 'i be Christ 'en ghu yahalhduk. T'ehonínzun ndi khuni unzoo-i ba njan susyin, 'et hukwa 'asodilh'ai.

¹⁸ 'Et nts'en'a la yahalhduk 'et whunilchchoh sba 'ants'i 'ohoont'oh. Dich'oh duk'un'a tilah yahalhduk k'us khuni 'alha' 'unt'oh-i tilah 'uhutni. Christ 'en ghu yahalhduk 'et huwa hoonust'i!. 'Ink'ez 'et nduwhulyiz 'et whuz un'a za hoonúst'i!.

Ts'ukhuna-un, 'et Christ 'unt'oh

¹⁹ Nohni ts'iyawh t'enohnuszun, mbene la sba tenadudline, 'ink'ez ndai la Sizi Gri ooyughi 'i be sla ewhudíja, 'et 'i be 'et huwa sla nahudutitnih.

²⁰ Ndet la hukwa tse hoosdli-un, 'et daooduzni nts'oh ne'ust'en, 'et hoonts'i 'aw hukwaya oosdile' ait'oh. 'Et k'us whutso da' ndast'en inle' la, 'et 'andit whuz un'a za 'utist'elh, 'et huwa 'aw hukwaya lhotisdleh. Khusna k'us dasusai 'et whuz un'a za be khusna-i, 'i be Christ 'et whe dúsiti!.

²¹ Ndiz un'a sba nja duhoont'oh, 'awhuz khusna za 'ust'oh de, Christ, 'en za 'unt'oh. K'us dasúsai de, 'et de whuch'a hootásdoh.

²² 'Et 'awhuz khusna za 'ust'oh de, se' 'ut'en 'i mai le'tinelh. Nts'en'a 'utahaoootisalh 'aw t'eeonuzúszun.

²³ 'Et sba nawh 'uhooja njan 'et 'ants'i whulhetoh nenúzts'ut. Nts'en' suba hoolhtus oole!, 'et whuz un'a la 'oosneh. Ndo Christ bulh natisdalh hukwa' nuszun. 'Et 'uk'enus hootázoo' whe' hoont'oh.

²⁴ 'Et hoonts'i dálhusal de, 'et 'on nus nohni nohba hootázoo!.

²⁵ 'Et whuz un'a 'uk'enus soo' hoont'oh, 'et dulcho whe sba 'alha' hoont'oh. 'Et huwa t'eeonuszun dálhusal de, 'ink'ez njan za tisdalh 'ink'ez nohni ts'iyawh nohbulh za tist'elh. 'Et whuz un'a be nohba 'alha' hoont'oh-i 'on nus untiyeh, 'ink'ez 'on nus hootáht'e!. 'Et whuz un'a 'uwhutát'elh.

²⁶ 'Et whuz un'a za nohghu nánusja de, 'et de si sgha lhk'uz te Sizi Gri dutálhti!.

Christ ba soo uznoot'i 'ink'ez 'en ba dzoh nuts'oozut

²⁷ Nts'oh dahooja hoonts'i, Christ ooghuni unzoo-i, nts'en'a la nohba hukwa' ninzun, whuz un'a za yun ka dálhts'i. Khun nohbulh 'ust'oh de, k'us nohch'oh 'ust'oh de, ts'iyantsuk whe nohbulh údutasts'o nohyughi 'ink'ez nohzul bulh 'ilho za lé'un't'oh. 'Et whuz un'a za Sizi ba ooheyin. Ndi khuni unzoo-i, 'et 'i be be 'alha' hoont'oh-i ts'ut'ih, 'et 'i be 'alhgoh 'ants'i 'ilho za lé'aht'oh 'et 'i be hukwa 'aht'en.

²⁸ 'Ink'ez mbene la nohch'az ditnine, 'enne bube noolhjut junih. 'Et whuz un'a ndaht'oh de, 'et soo ts'et whucho whúbunulhtun, 'enne musai tilehne 'uhint'oh. 'Et hoonts'i nohni dujihne ahli. Yak'usda 'en nohba' hoonla.

²⁹ 'Et Christ 'en ba nohtl'ahóolts'ut, 'aw nohba 'alha' 'unt'oh za iloh, ooba dzoh nahdeh-un cha.

³⁰ 'Et huwa ndet la whe dzoh nusuzut-un, 'et whunulh'en 'ink'ez whudahts'o, 'et nohni cha whuz un'a za 'et ndaht'oh.

Te'uzdudil'en whe 'alhgoh 'ilho za ts'ooke'

2 ¹ 'Et huwa Christ 'en nohbulh 'unt'oh nohla' tinelh ha eh? Christ ye nohk'entsi'-i, 'i be eh k'enánohni'ah? Ndoni 'alhgoh eh nohbulh 'únt'oh? 'Ink'ez nohnts'un unzoo eh? 'Ink'ez nohgha te'ninzun eh?

² 'Et whuz un'a 'uhoont'oh, inka be hónoust'i'-i ts'iyawh lhadáhla. 'Et whuz un'a hukwa' nuhzun de, 'et noheni ts'iyawh 'alhgoh 'oot'e!. Be lhk'ehts'-i, 'i cha 'ilho za 'utit'elh. Nohzul bulh 'ilho sahli' le'ooh't'e!. 'Et whe nts'en'a la daja nahzun, 'et 'ilhoghi za tileh.

³ Nohnich'oh hukwa' nahzun te za ne'óoht'en junih. 'Ants'i yo údudulhdzun 'ink'ez 'uyoonne nohanus hinzoom noohzin.

⁴ Khun nohnich'oh za khun nuni noohzut junih. 'Et k'us 'uyoonne cha bughu nuní nahzut bula tiht'elh ha.

Christ, Yak'usda unli, 'et hoonts'i te'dudil'en whe ndi yun k'ut inda'

⁵ 'Oh da' ndet la Christ, Sizi ts'utni-un, 'en howu nuni nuzut, nohni cha 'et za howu nuni noohdeh.

⁶ 'Yak'usda dant'oh, whuz un'a za 'unt'oh. 'Ink'ez Yak'usda yundult'oh whe 'unt'oh. 'Et hoonts'i dich'oh Yak'usda yulh hulhgha 'unt'oh-un

'aw whe lhé'dudilti!. 'Et huwa 'aw Yak'usda gho tiz'ai lhnízun. ⁷'Et k'us ts'iyawh whuladitni whe be 'ulhnane dahint'oh la, 'et hóolhchoot, 'ink'ez dune dó't'en suli!. ⁸'Ink'ez dune dó't'en whe hinilh'en 'ink'ez dich'oh ts'iyanne an yo 'unt'oh na'dudulhtsi. Datítsah whuts'un duBá yuk'une! 'ut'en tulalhgus k'ut datítsah 'et hoonts'i. ⁹Et huwa Yak'usda ts'iyanstu whando whe yudálhti! 'ink'ez boozí! 'uk'enus hooncha hukw'un'a yoozi! whulhtsi. ¹⁰'Et whuz un'a ndi Sizi boozí!, 'i gha ts'iyanne dugwutsi be hits'un nudútalyalh whe' hoont'oh. Yak'uz whut'enne 'ink'ez ndi yun k'ut whut'enne, 'ink'ez yun t'ah 'unt'ohne, 'enne cha ts'iyawh. ¹¹'Et ts'iyawh lhen yoo khuni be yalhdukne, 'enne ts'iyawh nja duwhídutinelh, Sizi Gri neMoodihti 'unt'oh. 'Et whuz un'a nduhútni, 'et whe Yak'usda neBá, 'en hidílhti! whe' hutni.

Be hoot'en-i nulene

¹²'Et huwa ook'esi'ne nts'en'a daht'oh nohbulh 'ust'en inle' whe Yak'usda k'une! aht'en. 'Andit 'aho 'aw nohbulh lhe'ust'oh 'et hoonts'i 'on nus 'uk'une! 'ut'enne tileh, 'et nohnts'u hukwa' nuszun. 'Et huwa soo ts'ih'un un'a nohdusni, nts'en'a la dihjiz inle!, 'et whénulhjut 'ink'ez nohyust'e dutlut, 'et whuz un'a lhadáhleh hukwa 'uht'en.

¹³Yak'usda 'en 'unoh'ulh'en. Ndai yuka' ninzun 'ink'ez nts'en'a hukwa' ninzun, 'oh te né'nohulh'en.

¹⁴Ts'iyanstu whe lhdulhyoh 'udoohni' junih. 'Ink'ez khun te lhch'a holh'e' junih.

¹⁵Nohk'ehóotalts'ulh-un, 'et whuyit 'uht'oh 'ink'ez soo ts'ih'un ootsun hoolohne oohle!, 'et whuz un'a Yak'usda buzkeh tileh 'et whe 'aw nohk'e' holtsit ait'oh. Ndunne tank'us 'ínt'ohne 'ink'ez lubeshi 'uk'enus ntsi'-i 'oleh hukwa 'ut'enne, 'enne butoh 'ulhdzis be hoot'en-i k'un'a 'ooht'e'!

¹⁶Ndi khuni be ts'ukhuna-i, 'i za soo cho oohtun. 'Et whuz un'a Christ oodzin de, dalcho-i be hootást'e!. 'Oh de de, whusúntilhtun niz de ndet la hukwa 'ist'en-un 'ink'ez ndai la 'is'en-i, 'i ts'iyawh 'aw 'ants'et lhe'úst'el.

¹⁷'Et hoonts'i be nohba 'alha' hoont'oh-i, 'ink'ez Yak'usda ba 'aht'en-un, 'ohwhi 'ants'i Yak'usda gha t'aih-i le'unt'oh. 'I k'ut be khusna-i 'ants'i nadísjul le'ust'oh, 'et huwa hoonúst'i!, 'ink'ez ts'iyawh nohbulh whúnusni.

¹⁸'Et huwun za nohni cha hoonáht'i! 'ink'ez sulh whunulhni.

Paul Timothy ghu yalhduk

¹⁹'Et Sizi neMoodihti 'en oot'aninustan whe Timothy 'aho nohnts'un tis'ah. 'Et whusanája de, daht'oh la sudáni' de, 'et la hóst'e!.

²⁰'Aw dune yundult'ohne hooloh. 'En la soo cho nohghole!.

²¹'Uyoonne ts'iyawh didutch'oh dude 'ut'en k'oh za hukwa hunuta, 'aw Sizi Gri be 'ut'en k'oh iloh.

²² 'Et hoonts'i Timothy nts'en'a la dune unli, nohni ts'iyawh t'eoonúhzun. Dune ooye' nts'en'a la dubá yula 'ut'en, 'et whuz un'a za 'ulhna k'un'a ndi khuni unzoo-i, 'i be lhla 'ít'en.

²³ 'Et huwa 'et njan nts'en'a sulh daoanelh-un, 'et nawhus'ai de, 'aho tilah nohts'ún tóos'a!.

²⁴ 'Et hoonts'i neMoodihti 'en oot'anínustan si cha 'aho nohts'u tisyalh nuszun.

Paul Epaphroditus yudálhti'

²⁵ 'Et howu nuni nuszut, Epaphroditus 'en nohts'u tóos'a' huba' hoont'oh. 'En neulhutsin 'unt'oh. Sulh 'ut'en-un cha 'unt'oh 'ink'ez 'ilhoh salda ídli. 'Et nohni nohba khuni na'á-un cha unli. 'En 'unt'oh ndet hukwa' nuszun-un, 'et whunilhchoh whe sla 'ut'en.

²⁶ 'Oh da' ndun bulh údahts'o nduda inle! 'Et huwun oodzi únduda 'ink'ez nohni ts'iyawh nohk'éninli.

²⁷ 'Ink'ez 'alha tube ndida! 'Ankw'us dazsai, 'et hoonts'i Yak'usda yugha té'ninzin. 'Aw 'en za iloh, si cha sgha té'ninzun. 'Et huwa 'on 'un lhan'un te ts'odi lhúsdlo.

²⁸ 'Et huwa 'aooodunih be nohts'u whes'a!. Ah'en de, 'et de la hóht'e!. 'Ink'ez la 'aw tube sdzi lhundoosdoh.

²⁹ Inka neMoodihti 'en gha hoonáht'i' whe yoh danúlhtih. 'Et ndunt'ohne, ubudúlhti'.

³⁰ 'Et Christ 'en be 'ut'en k'oh huwa, 'ut'en ooba lhai k'et, 'ankw'us dazsai. Dich'oh ye khuna-i, 'i hoonts'i ooba 'ants'i yint'oh. 'Et huwa ndet whe sla tihnelh inle', ndai la be sla lhe'áhnel-i, 'i ts'iyawh dich'oh be sla 'uja.

Christ 'en za ba ts'oot'en

3 ¹Sulhutsinke njan 'et 'udek'ez-un 'uhoont'oh, 'et nohdusni. NeMoodihti 'en bulh ts'ónilhni! Ndai la nohts'ó k'esgus-i, 'i za 'unt'oh. 'Et hoonts'i sba 'ants'i hoonli, 'ink'ez bé dóohjih sih.

²Mbene la llike dult'ohne buch'a huwahli. 'Ink'ez 'ut'en nts'i'-i 'ulh'enne, 'enne cha buch'a huwahli. 'Ink'ez mbene la yané'dudut'asne, 'enne cha buch'a huwahli.

³ 'Et wheni ts'ih'un un'a ts'ot'az 'et huwa. 'Ink'ez wheni Ndoni 'en be Yak'usda ts'un teni' uznilhdzun. 'Ink'ez Christ, Sizi ts'utni-un, 'en ba ts'odilhti!. 'Ink'ez neyust'e k'oh ts'e 'et 'aw whut'anílhts'unítan.

⁴ 'Et hoonts'i si cha hukwa' nuszun de, syust'e k'oh ts'e, 'et za whut'aninustan 'et hoonts'i hukwa lhe'núszun. Soo cho whunulh'en, 'et 'uyoonne cha duyust'e k'oh ts'e 'uhint'oh, 'et si 'on nus whuz un'a 'ust'oh.

⁵ Whuzusdli whuts'un lhk'udit dzin 'et nts'en'a la ooka dune ts'inli k'ut nehoot'as, 'et ndusíhinla. Israel oots'u hainzut-un usdli. Benjamin bulh

didowhne, 'enne 'ilhoghun 'ust'oh, 'ink'ez Hebrew bughuni k'oh ts'e 'uk'enus
soo yasduk-un 'ust'oh. 'Ink'ez ndunne pharaseene, 'enne dahoont'oh whe
Moses be 'udustl'us k'une' hut'en, 'et si cha bubulh didowh-un 'ust'oh.

⁶Soo tube cho hoolhtus whe 'ust'en. 'Ink'ez mbene la Yak'usda ba
'ilhunaoodulhne, 'enne dzoh nubusdeh inle!. 'Ink'ez nts'en'a la dune
Moses be 'udustl'us be ts'ih'un 'unt'oh-un tileh de 'et huwa 'aw whe
sk'ehóotalts'ulh-un hootáloh whe 'ust'oh.

⁷'Et hoonts'i ndóóhoolcho whe 'on nus sba hoonzoo sutilhtselh inle!, 'et
Christ 'en ba 'ants'et 'ist'en whuzdli! 'et nawhus'ai.

⁸'Aw 'et za iloh 'uwhudusni, Christ, Sizi ts'utni-un, 'en sMoodihti
dant'oh la t'ezninzun-un, 'et hooncha k'et 'aw uzdooni' ait'oh. 'Ink'ez
ndet la dáhoont'oh ooghu t'eeonúszun-un sghu hóolhchoot-un, 'et
whunilhchooh whuladisni. 'I ts'iyawh 'un tukat-i sba 'unli 'et huwa 'on nus
Christ t'enooszeh ha.

⁹'Ink'ez 'en ooyudúsda. Ndi Moses be 'udustl'us, 'aw 'i gha ts'ih'un dune
lhúsdloh inle!. 'Et k'us Christ sba 'alha' 'unt'oh 'et huwa ts'ih'un dune
susdli!. Ndi be ts'ih'un un'a be dune ts'inli-i, be 'alha' hoont'oh-i, 'i be
Yak'usda ts'u hawhúlts'uk.

¹⁰'Et Sizi Gri ' en soo cho t'entiszeh hukwa' nuszun. Ye ulhtus-i, 'i be
dunaidilhti, 'ink'ez dahoont'oh whe dzoh nusuzut, 'et cha t'ewhuntiszeh.
'Et nts'en'a dazsai, si cha whuz un'a za 'utisnelh.

¹¹'Et 'alha' hoont'oh, si cha yaidlanne toh ye dunadija-i, si cha uncha
ndúsja.

Ndo whuz za hukwa' ts'oot'en

¹²'Awhuz 'aw whunilhchooh huba soo lhe'ust'oh. 'Ink'ez soo 'et lhadúlya-
un susdli!', 'aw howu yalhuzusduk. 'Et hoonts'i nust'i za 'ust'oh. Di ha
Christ, Sizi ts'utni-un, 'en silhchoot, 'et whuz un'a si cha itáschulh.

¹³Sulhutsinke sich'oh 'awhuz hootáschulh Ihnúszun, 'et hoonts'i
'ilhoghun huba za 'et ndust'en. Ndet la senghu hooskat-un, 'et 'aw howu
nuní Ihnuzuszut whe whunaoodíznoh. 'Ink'ez stso ts'e hoonli-i, 'i za
óschoot hukwa 'ust'en.

¹⁴Ndai la Yak'usda Christ, Sizi ts'utni-un, ndo negha whúta'alh-un, 'et
whuts'un za hukwa 'ust'en.

¹⁵'Et huwa mbene la lhadulyane, 'enne cha whuz un'a za nuni
hunoodeh, 'ink'ez nohni 'uts'un un'a unahzun de, 'et hoonts'i ts'iyawh
Yak'usda t'enohwhuntihdzeh.

¹⁶'Et hoonts'i ndet la 'uda' neghá whults'ut-un, whuz un'a za nuts'óodilh
'ink'ez lhk'un'a za nuni uznoodeh.

'Awet ndi yun k'ut uzdilhts'i 'et hoonts'i yak'uz nekeyoh whe' hoont'oh

¹⁷Sulhutsinke sk'un'a aht'en. 'Ink'ez 'uyoonne si

sk'un'a neMoodihti ba yinka dilhts'ine, 'enne cha bunulh'en. Wheni nek'oh ts'e 'ooht'e' ha 'uts'int'oh.

¹⁸ 'Et Ihane 'aw whuz un'a yinka lhuwhudilts'ih. Lhat nohdásni!. Doo cha za snatsul too' hoonli whe nohdúsni, 'et ndunt'ohne, 'enne Christ ootulalhgus ch'az ditnive 'uhint'oh.

¹⁹ 'Et ndunne ooba 'alha lhe'hoot'ohne ninta' hutit'elh. Bubut 'i buba Yak'usda unli. Ndi yun k'ut yooya ts'iyawh hiyulh 'unt'oh 'ink'ez 'i za hiba whudílhti!. Ndi yun k'ut hoonli-i, 'i za ghu nuni hunudeh.

²⁰ Wheni 'et yak'uz nekeyoh whe' hoont'oh 'et huwa. 'Et whuts'un neulhyis-un nets'u tiyalh, 'et huba néznisdil. Sizi Gri neMoodihti, 'en 'unt'oh.

²¹ 'Ink'ez neyust'e tel'en-i, 'i duyust'e dizti'-i k'un'a 'unt'oh yutilhtselh. Ndai la ye ulhtus-i, 'i be ts'iyantsuk ook'une' whut'en, 'i be 'uyoo yust'e neba itilhtselh.

4 ¹'Et huwa sulhutsinke ook'esi'ne nohk'énisli cha 'ust'oh. Nohni nohgha hoonúst'i!, 'ink'ez nohni sba be whuch'a whundeh-i ahli. Ook'esi'ne, neMoodihti 'en ba soo cho nódulhya.

²Nohni ts'ekoo Euodia 'ink'ez Syntyche, nohts'u tedusdli, neMoodihti 'en be lhk'un'a za nuni nuhzut.

'Ilhoh za ts'oot'e', 'alhgoh ts'uhót'e', 'ink'ez tenazdoodli

³ 'Ink'ez nyun ts'ih'un sts'úditni-un inli, nts'u tedusdli, ndunne ts'ekoo, khuni unzoo-i be sla 'it'enne, 'enne bula 'oneh. Clement, 'en cha, 'ink'ez 'onghohne cha sla 'it'enne, 'enne ts'iyawh ndi 'udustl'us khunane buboozi' ook'usguz-i, 'i k'ut 'enne cha buboozi' 'uk'usguz.

⁴ NeMoodihti 'ahoolhyiz 'en be whunúlhni! Doo cha za 'udusni, whunúlhni!

⁵ Ts'iyanne dune soo ne'bulh'en. NeMoodihti whusanátidalh-un 'awet whenghoh 'úhoont'oh.

⁶Hoonli huwu ni oohle' junih! 'Et k'us ts'iyaitsuk ooba tenadahdli. 'Ink'ez tedahdlih, 'ink'ez musi dóhni!. Ndai la be ndunihzut-i, 'i ts'iyawh Yak'usda ts'un ooka' dahni.

⁷'Ink'ez Yak'usda be nedzi dizghel-i, hooncha k'et 'aw t'eznoozeh ait'oh. 'Et Christ, Sizi ts'utni-un, 'en be ndi be nedzi dizghel-i, 'i nohdzi yo 'ink'ez noheni yo cha 'et ts'iyawh yughu tileh.

Ts'iyawh ndet la nohba whudizti'-un, 'et za howu nuni nuhzut

⁸Sulhutsinke ndi khuni, 'i 'udek'ez-i 'únt'oh. Ndai la 'alha' 'unt'oh-i, ndai la k'us hóoncha-un, ndet la ts'ih'un 'ohoont'oh-un cha, di la ootsun hooloh-i, di la 'uzoo'-i, ndet la 'et nduhoont'oh-un hoonzoo whe howu yats'ulhduk, ndi ts'iyawh nohba whudizti'-un, 'et za howu nuni nahdeh.

⁹Ndet la si sgha whe hodilh'e'-un, 'ink'ez ndai sghuni ulhchoot-i, 'ink'ez whudáhts'o-un, 'ink'ez nohnalh 'ist'en-un, 'et cha, whuz un'a ne'ooht'en. 'Ink'ez Yak'usda be whúdizghel-un, 'en si nohbulh 'óot'e'.

Philippi whut'enne dahinzoo

¹⁰'Et sa' inle' whe doo cha za sghu nuní nahzut 'ink'ez 'ahoolhyiz snalhnih 'et hoonts'i whe sla' tiht'elh 'aw nohgha lhuwhulhtsit. 'Et huwa neMoodihti 'en be hoonúst'i!.

¹¹'Aw be ndunusdzit-i, 'i ooghu yalhuzusduk. Nts'en'a la dast'oh, 'et hoonts'i hoonúst'i!. 'Et whuz un'a hodiz'e!.

¹²T'eoonuszun nts'en'a la hoonliyaz ezdunidzit, 'ink'ez lhai ust'i-un, 'et cha t'eoonuszun. 'Et huwa nts'oh dahoont'oh hoonts'i sye'últs'ilh-un, 'ink'ez unusdai-un cha, 'ink'ez 'usdlai-un cha, 'ink'ez 'endunisdzit-un, ts'iyawh t'eoonuszun.

¹³Christ 'en 'uja be stus-i sgha nín'ai. 'En be ts'iyantsuk 'uwhus'en.

¹⁴'Et hoonts'i dzoh nusúszut-un huwa, 'et hoonzoo whe 'ahja sla 'iht'en.

¹⁵Philippi whut'enne, nohni za sla 'áhja. 'Udechoo khuni unzoo-i be yawhenusduk whe, 'ink'ez hukw'elh'az yun k'ut Macedonia howu natísja whe, ndunne Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne ts'iyawh, 'aw 'ilhoghun hoonts'i hoonliyaz sgha lhi'al. Nohni za 'et ndúsahla.

¹⁶Keyoh Thessalonica 'et susda whe, ndai lhúst'i inle', nat lhk'elh'az stso tl'a'ih'ai.

¹⁷'Aw hoonliyaz sgha' tih'alh-un, 'et hukw'úlhnuzust'oh. Nus de nohba 'uk'elha tileh-i, 'i za nohba ooka' nuszun.

¹⁸'Alha ts'iyai lhai ust'i. Epaphroditus 'en be ndai la stso tl'ahla-i, 'i ts'iyawh úschoot, 'ink'ez 'unísdai. Sooltsun-i, 'i ndulcho whe oonawhultsun leúnt'oh. 'I huwa t'aih-i 'unt'oh. 'Et huwa Yak'usda tube cho hoont'i!.

¹⁹'Ink'ez Christ, Sizi ts'utni-un, ye dizti'-i, 'i gha sYak'usda ndai la be ndunihdzit-i, ts'iyawh nohgha ítalelh.

²⁰'Et neYak'usda 'ink'ez neBá, 'en ts'un 'ilhiz wheni tube cho uzdílhti!. 'Et ndo honeh.

Ts'iyanne Yak'usda ooch'e'ne, 'enne ts'iyawh hadih budohni

²¹Mbene la Christ, Sizi ts'utni-un, 'en be Yak'usda ooch'e'ne, 'enne ts'iyawh hadih sba budohni. 'Et mbene la sulhutsinke szih dilhts'ine, 'enne cha hadih nohuhútni.

²²'Ink'ez Yak'usda ooch'e'ne njan dilhts'ine, 'enne ts'iyawh hadih nohuwhutni. Mbene la Ceasar ooyoh dilhts'ine, 'enne soo hadih hutni.

²³NeMoodihti Sizi Gri ye unzoo-i, nohni ts'iyawh nohbulh 'oot'e!. 'Et ndo honeh.